

**First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations,
March 2014
SANSKRIT - Paper I**

Time: 3 Hours

Total marks:100

• **Answer All Questions**

1. सूत्राणि व्याख्यात : (10)
 - वृद्धिरेचि । • आदिरन्त्येन सहेता । • एङः पदान्तादति । • विसर्जनीयस्य सः । • हशि च ।
2. सप्रमाणं सन्धिकार्याणि लिखत : (10)
 - गङ्गा + उदकम् । • विष्णु + उदयः । • वाक् + हरिः । • अहस् + रहः । • रामः + शेते ।
3. सप्रमाणं समासकार्याणि लिखत : (10)
 - अतिहिमम् । • इतिहरि । • प्राप्तोदकः । • पीताम्बरः । • पितरौ ।
4. अधोदत्तानां वाक्यानाम् अशुद्धिपरिहारं कुरुत : (10)
 - त्वं कस्यां कक्ष्यायां पठति । • ग्रामः अजां नयति । • त्रयः पदार्थः हृदयं प्रविष्टाः ।
 - भोजनान्ते कस्य पेयम् । • मेषाणां अजानां यूथं गच्छन्ति ।
5. संस्कृतभाषायामनुवदत : (10)

Renuka gazed at the radiant youthful body of the Gandharva. The sight of some women playing in the river waters with a youth, tempted her mind. The Gandharva's image stayed in her mind. She stood gazing at him for a long time. After the Gandharva and the divine dancers left the river, she regained her senses and returned to the hermitage.
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत : (5)
 - शतं जयति देवदत्तम् । • हरिं भजति । • धावतः अस्वात् पतति । • मोक्षे इच्छा अस्ति । • विप्राय गां ददाति ।
7. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत : (5)
 - उगिदन्तात् प्रादिपतिकात् स्त्रियां ----स्यात् । (डीप्, टाप्, डीष्) । • इन्द्रस्य स्त्री..... (ऐन्द्राणि, इन्द्राणी, इन्द्री) ।
 - गोपस्य स्त्री---स्यात् । (गोपिका, गोपी, गोपा) । • कुमारी इत्यत्र --- स्यात् । (डीन्, डीप्, डीष्) ।
 - यजन्तात् स्त्रियां ----- स्यात् । (डीष्, टाप्, डीप्) ।
8. पूरयत :- (5)
 - तुल्यबलविरोधे ----- स्यात् । • यवल परे-----वा स्यात् । • सुबन्तं तिङन्तं च ----- स्यात् ।
 - ऋ इति ----- संज्ञेत्युक्तम् ।
9. सोदाहरणं संज्ञाः विशदयत : (5)
 - सवर्णम् । • धातुः । • प्रगृह्यम् । • कर्म ।

10. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायामनुवदत :

(5)

अयं रमणीयः कूपः। पानाय योग्यं जलं कूपे लभ्यते। सरसो जलं स्नानेन मलिनं भवति। नद्याः सलिलं प्रकृत्यैव कलुषम्। समुद्रस्य वारी लवणम्। कूपस्य उदकम् अनाविलं पानयोग्यञ्च भवति। कूपस्य समन्तात् बहूनि क्षेत्राणि सन्ति। ततो नातिदूरे दृश्यन्ते कतिचन गृहाणि।।

11. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

प्रदोषे दीपकश्चन्द्रः प्रभाते दीपको रविः ।

त्रैलोक्यो दीपको धर्मः सुपुत्रः कुलदीपकः।।

12. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

विद्या विवादाय धनं मदाय शक्तिः परेषां परिपीडनाय।

खलस्य सार्धोर्विपरीतमेतत् ज्ञानाय दानाय च रक्षणाय।।

13. मलयालभाषायाम् अथवा आङ्गलभाषायाम् अनुवदत :

(5)

- आलस्यं विहाय विद्याभ्यासे यतस्व ।
- उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः ।
- बालिका मात्रा सह भोजनं करोति।
- स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते ।

14. संस्कृतभाषायामनुवदत :

(5)

- “Oh Lord you are the reason for all the joys and wealth”.
- I shall not tie my hair till I dress it in Dusasanas Blood.
- Never excrete over husk of grains, charcoal, hair, holy ash and skull .
- Body is the seat for pleasures and pains or health and diseases.
- A person who does not consider the rules and regulations of Sastras.

15. कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयत:

(5)

- सःअत्रागच्छति, न सर्वदा (कुत्रचित्, कदाचित्, किम्)
- त्वं मम गृहं। (पश्यति, पश्यसि, पश्यामि)
- षट् अग्निना विनाप्रदहन्ति। (वस्त्रं, कायं, गृहम्)
- बालकाः क्षीरं। (पिबन्ति, पिबामि, पिबसि)
- भवान् कुतः। (आगच्छसि, आगच्छति, आगच्छामि)
